नं० ४८११

नाम - रामपञ्चाङ्गम्

कर्त्ता - ×

पत्र - ४४ पत्राणि सं. ×

विषयः - तन्त्रम्

𑆫𑆳𑆩𑆥𑆚𑇀𑆖𑆳𑆕𑇀𑆓𑆩𑇀
𑆧𑇀𑆫𑆲𑇀𑆩𑆪𑆳𑆩𑆬𑆼
𑇔𑇘𑇆

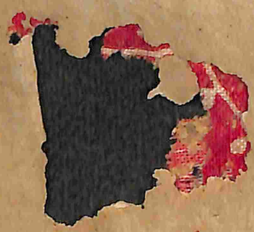

AUTHOR

BHAVABHUTI.

TITLE

MALATI MADHAWAM.

ग॰ पं॰ १

ॐ श्रीगणेशायनमः ॐ पृथ्वीत्वयाधृता
लोकादेवित्वंविष्णुनाधृता त्वंचधारयमांदे
विपवित्रंकुरुचासनं इतिआसनमंत्रः स
मुद्रमेखलेदेविपर्वतस्तनमंडले विष्णुप
त्निनमस्तुभ्यंपादस्पर्शंक्षमस्वमे इतिपाद
स्पर्शमंत्रः नमस्तस्मैदेवानांभूतप्रेतपि
शाचकं मलमूत्रंतुषाणांचममदोषानि
दीयते इतिमल(मूत्र)मंत्रः जलेदहतिपापानि
कमंडलायनोभवेत् गंगातोयसमानितं
जलपात्रंचशुद्धइति इतिजलपात्रशुद्धमंत्रः
अश्वक्रांतेरथक्रांतेविष्णुक्रांतेवसुंधरे मृत्ति
केहरमेपापंयन्मयापूर्वसंचितं इतिमृत्ति
[illegible]मंत्रः दंतरूपमथोगंगेवदंतधावननमो

ज्ञाले यंज्ञर्वेतिज्ञयोदेवानमदोषोनदीयते
इतिदंतधावनमंत्रः ब्रह्मनामसहस्रेणशि
वनामशतानि च विष्णुनामसहस्रेणशि १
खाबंधंकरोम्यहं इतिशिखाबंधनमंत्रः १
ब्रह्मग्रंथिशिखायांच ब्रह्मदंडतपस्विनी स
र्वेदेवनमस्कारे शिखामुक्तिंकरोम्यहं इति
शिखामुक्तिमंत्रः सिद्धस्तोनिविलेविंष्णु
दस्यंतं प्रजायते मातरासर्वभूतानांमापोदे
वाप्नेनतमां इत्याचमनमंत्रः ब्रह्मांडोदरती
र्थानिकरैःस्पृष्टानितेरवे तेनसत्येनमेदेवा
तीर्थंदेहिदिवाकर गंगेचयमुनेचैवगोदा
वरिसरस्वती नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मि
न्संनिधिंकुरु इतिस्नानमंत्रः तेजोचपं...

रा॰ प॰ २

त्वा देहांतपापघ्नतां त्वन्नामसवर्त्तोनजलं ध्या
त्वा पिंगलयाखदेवाशुरा कल्पितशिलायां
फटितिमंत्रेणापापघ्नकच्छपतजलेनाश्येत्
इतिचमर्षणं ततोदक्षोपस्थानाचम्य सूर्य
मंडलमास्थाय श्रीग्रसकदेवमायैनमः इति
तस्मायघ्यंत्रिवारंनिक्षिपेत् ततोगायत्रीं जपे
त् ॐ दाशरथाय विद्महे सीतावल्लभाय धी
महि तन्नोरामः प्रचोदयात् ॐ दाशरथये अं
गुष्ठाभ्यांनमः ॐ विद्महे तर्जनीभ्यांनमः ॐ
सीतावल्लभायेति मध्यमाभ्यांनमः ॐ धीम
हितानामिकाभ्यांनमः ॐ तन्नोरामेति क
निष्ठिकाभ्यांनमः ॐ प्रचोदयात् करतलकर
[illegible]भ्यांनमः इतिकरन्यासः एवंषडंगन्या

मः ॐ क्लां क्लीं क्लैं क्लौं क्लः ॐ क्लां अंगुष्ठाभ्यां

नमः ॐ क्लीं तर्जनीभ्यां नमः ॐ क्लूं मध्यमा

भ्यां नमः ॐ क्लैं अनामिकाभ्यां नमः ॐ क्लौं

कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॐ क्लः करतलकरपृ

ष्ठाभ्यां नमः इत्यंगुष्ठहृदयादिन्यासः ॐ

ततो मंत्रन्यासः ॐ ब्रह्मरंध्रे क्लीं नमः ॐ भ्रु

वौर्मध्ये रं नमः हृदि मों नमः ॐ नाभौ ये न

मः ॐ लिंगे नें नमः ॐ पादयोः मों नमः ततो

ध्यानम् ॐ नीलांभोधरकांतिकांतमनिशं

वीरासनाध्यासितं क्रुद्धां तामनयोःस्थान

मयं देहसोत्रजंजात्रति सीतेनापार्श्वगतेनास

रोरुहकरां विधंतिभोरा चंवे पद्मं पतिस्कं

टांगदादिविविधकल्पोज्वलांगं भजे प...ध्या

रा.पं.३

3

त्वामानसैः संपूज्य रामानुजगुरुश्यामलाया
मः अयोध्याधर्मशाला चित्रकूटस्थावविला
स गोदावरीपरिक्रमा सेतुपत्रबतीर्थः राम
नाथधामअच्युतगोत्रः श्रुक्लवर्त्तः सीताइ
ष्टः जानकीमंत्रः ॐ ह्रीं रैं रैं जानकीनाथा
यनमः इत्यष्टादशाक्षरमंत्रः रामोपासीस्र
पान्तनामंत्रः ॐ ह्रीं रां रामायनमः इत्यष्टा
क्षरमंत्रः अष्टयुगलमंत्रः ॐ क्लीं ह्रां ह्रीं ह्रीं
सीतावल्लभायनमः इत्यष्टादशाक्षरमंत्रः
राघवानंदमहाप्रसादमंत्रः अमंअम[illegible]
रामोविसभीत्कादेवमहेश्वरः एवंज्ञानात
मोक्षंकैश्वमदोषैर्नलिप्यते राममंतारकमंत्रः
ॐ ह्रीं नित्रमेरां तारकब्रह्मस्वाहा इतिद्वाद

शातरमंत्रः अनंतशाखासामीपमुक्तिः
अवणाड्वारलक्ष्मी आचार्यः विश्वामित्रऋषिः
योगवाशिष्ठोश्रुतिः हनुमान् देवता हनुमा
नमंत्रः ह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः इतिषडक्षरमंत्रः
रामगायत्रीमंत्रः ऋग्वेदहरिनाममालाः
विश्वक्सेनपार्षदः रामानुजवैस्नवः नीमावत
स्तमणामः मथुरापमेमाला लेपगोमती
हृंदावनरहस्वविलासः गोवर्धनपरिक्रमः द्वा
रावतीधाम रुकमणीयज्ञः गोपालउपासी वे
शःगोपालमंत्रः ॐक्लीं गोपालायगोवराय
वेषापाक्षायनमोनमः गोपालगायत्री हृस
शाखा स्वरूपमुक्ति नासिकाद्वारः सनका
दिकआचार्यः नारदमुनिः दुर्वासऋषिः शाक

रा. पं ४

ॐ देवता ॐ यां श्रीं क्रुं ऐं श्रौं यः इति गोप्या इति
भिमेश्वसामवेदः श्रीमद्वसहारप्रसादः अष्ठ
नगोत्रः शुक्लवर्णा हरिनामआहारः श्रीनेमा
त्रजवैस्नवः श्रीविलवपामञ्जकमसाणः विल
कोचीधर्मस्मालो मार्कण्डेयतेजः इंद्र स्वविवि
लासः लक्ष्मीरस्त्राः जवतमाप्रउपासी साउज्या
चतिः इतिन्नलक्षीमेघः चित्रवारी पारस्वाअ
श्वनगोत्रः वामदेवआचार्यः सातुज्यक्षत्रिः ने
त्रहारः हरिनामआहारः यजुर्वेद शुक्लवर्ण
वेद क्लसपरिइमा जलविंवऋषिनीयादेवता
विलस्वानवैसवाः इ सापवाचार्यगुरुवरणा
मः अवंतिकाउदीयर्मसालावडिकाश्रमधाम
नैकिविवरणयसालविलासः अग्रपाततेजः सा

विष्णुरृषिः नारायणो देवता ब्रह्मोपासीति वि
श्वहंसमंत्रः हंसदेवता सलोकामुक्तिः श्वे
द्वारत्रिकालचार्यः अद्वैतशाखा अच्युतगो
त्रः शुक्लवर्णः हरिनाममाहारा परमहंस
ऋषिः नारायणपार्षद अथर्वणवेदः श्री
माधवाचार्यवैष्णवः चत्वारो भ्रातृणां द्वा
र्दनगरी माता वक्रणावती पितामराकु
तिः गृहधर्मशाखा स्वर्गनगरी अच्युतगोत्रः
शुक्लवर्णः अनंतशाखा स्वसनवेदनिः का
माभिलाषाममगजगनाथस्वरविलासंमैल
कोटपादहरिनामआहारः परमसुदिका
आश्रमसतिश्रमवैकुंठलक्ष्मीदेवी नाराय
णदेवता हजायत्तीयवदकीसकलसंब

ग्रा॰ प॰ ५

दाय उबलस्राबाद्धास्तन्यस्थानप्रणामवी
र्यमंत्रः मद्रूपेनमचक्रेतलसीगोपव्हति
का रामकृष्णमेवेच वामेउलेधीनवक्षेगरो
वीकं इतिवचनात्तत्राविलवः तिलकं वि
धारयेत् ललाटे केशवं ध्यायेन्नारायणम
थोदरे वक्षस्थले माधवं च गोविंदं कंठकू
पके विष्णुं च दक्षिणे कुक्षौ तद्बाहौ मधुसूद
न त्रिविक्रमं कंधरे तु वामनं वामपार्श्वके
श्रीधरं वामबाहौ तु हृषीकेशं तु कंधरे पृ
ष्ठे तु पद्मनाभं च कट्यां दामोदरं न्यसेत् इति
तिलकं कृत्वा श्रीरामानुजके रामाचार्यैः नी
मानुजकेनीमाचार्यैः माधवाचार्यैके माध
वाचार्यैः विष्णुस्वामिकेनलोचाचार्याः नलो

वाचार्यकेविमाचार्यः विमावार्यकेविलां
साचार्यः विलासाचार्यसंप्रभासाचार्याः इ
तिचतस्रसंप्रदायानंमंपद्धतिः संहृतीम् अ
गस्त्युवाच ॐ प्रातरुत्थाय यथोचितानेकृत्वा
मूलमंत्रंत्रिवारंपठित्वा आचम्य ॐकारसमध्ये
सपुरुषं श्रीराममेवंसंध्यात्वा भूतशुद्धिं कृ
त्वा सोऽहंहंसः वायुवीजं यं षोडशवारंजपन्
पापपुरुषंविशोषयेत् रं अग्निवीजंचतुःष
ष्टिवारंजपन् देह पापपुरुषंप्रज्वालयेत्
त्वंवंइदंवीजं द्वात्रिंशद्वारंजपन् नवग्रस्त
मयंशरीरंसंस्नापयेत् इतिभूतशुद्धिंकृत्वा
ॐरां ॐरीं ॐरूं ॐरांवीजद्वत्तामध्येलिखि
त्वाष्टदलसंपुटंकंकृत्वा मूलमंत्रेणसंस्कृत्वा

रा॰ प॰ ५

6

रं हृत्पित्वा द्वादशान्तिलकं कृत्वा ॐ रं रां मा
धनं मा: ललाटे रं रां नाभौ रं रां कंठे रं रां दक्षि
णबाहू रं रां दक्षिणस्कंधे रं रां वामस्कंधे
रं रां कटिपृष्ठे रं रां कंठे रं रां कंठपृष्ठे ॐ रं
रां हृत्कमलप्रक्षालनं मूर्ध्नी मोचनं कृत्वा इति तिल
कमंत्र: ॐ रं रां ॐ रं रां ॐ रं रां इत्याचमनमं
त्र: ॐ रं रां दक्षिणकरे प्रक्षालनं रं रां मार्जनं
ॐ रं रां उन्मार्जनं रं रां पादयो रं रां नाभौ रं रां
हृदि [illegible] रं रां शिरसि रं रां दक्षिणभु
जे रं रां वामभुजे रं रां वामभुजे रं रां श्रवे
रं रां दक्षिणनासायां रं रां वामनासायां
रं रां दक्षिणनेत्रे रं रां वामनेत्रे रं रां दक्षिण
कर्णे रं रां वामकर्णे रं रां दक्षिणस्कंधे रं

णवामस्कंधे रां राइत्याचमनं अथप्राणाय
तिष्ठा रां रांबीजं षोडशवारंजपन् पूरके
रांबीजं सतः षष्टिवारंजपन् कुंभके रांबी
जं द्वात्रिंशद्वारंजपन् रेचकः रांरांषोडश
वारंजपन् इतिप्राणायामः सोहंहंसः मम
प्राणान्ममजीवहृदिस्थितं ममसर्वेन्द्रिया
णिवाङ्मनश्चक्षुश्श्रोत्रममप्राणामसर्वेचिरं
संतिष्ठन्तुस्वाहा मूलमंत्रेणसर्वाङ्गन्यासः
ॐअस्य श्रीरामषडक्षरमंत्रस्य ब्रह्माऋषिः
गायत्रीछंदः श्रुरेवरामात्म्यैवैसर्वधाम ॐ
कारइतिहृदयं श्रींबीजात्मनेनमः इतिगुह्यं
ॐस्वात्मयेनमः पादौ ऋष्यादिन्यासः ॐरांरीं
रूंरैंरौंरः श्रीसीताशक्तिर्दत्तमायार्थेनः श्री

रा॰
प॰
८

रामो देवता ॐ इष्टार्थे जपे विनियोगः अथ
ध्यानम् रामरत्नमहं वंदे चित्रकूटपतिं हरि
म् कौसल्याशुक्तिसंभूतं जानकीकंठभूषणं
इति देवन्यासः ॐ रां अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ रीं श्री
भ्यः ॐ रूं श्री शरवाना· ॐ रैं श्री नेत्रत्रयाय वौषट्
ॐ रैं शिखाबाभ्यां वौषट् रः श्री अस्त्रायास्त्रमृता
ॐ रां नमो मूर्धिनी रां नमः ॐ वौं मध्ये मां नमः
हृदि यं नमः नाभौ नं नमः गुह्ये नं नमः पाद
योः इति वर्णन्यासः रां नमः मूर्धनी रामाय न
मः नाभौ नमो नमः पादयोः इति पदन्यासः
मम सर्वत्रकार्यार्थे जपे विनियोगः ॐ रां रा
माय नमः ॐ श्रीरामं आवाहयामि मूलमंत्रे
ण सर्वसमर्पयाम्यहं घंटं पठित्वा स्वगुरा

भ्यां नमः ॐ ... श्रीरामाय नमः दशरथाय नमः इति षडंग न्यासः

सागरोत्पन्नो विष्णुनाभिष्टुताः करे नमेंति

सर्वदेवास्त्र पांचजन्य नमोस्तुते इति शंख

पार्षदमंत्रः ५ सर्ववाद्यमयी घंटा देवदे

वस्य वल्लभा त्वं विना देवि सर्वेषां शुभं भव

ति घोभते इति घंटापार्षदमंत्रः २ श्रां श्रीं

श्रुं श्रैं श्रौं श्रः आगच्छ भगवान्विष्णो स्वस्थाना

त्परमेश्वर अहं पूजां करिष्यामि सदा त्वं स

न्मुखो भव इत्यावाहनमंत्रः ३ सिंहासने स्व

र्णस्य स्फुरद्रत्नोपशोभिते अनेनपरिता पा

प्राप्ते उपविशयासने विभुः इत्यासनमंत्रः ४

स्नानार्थं शुद्धमनेवापि शुद्धं गंपद्मनानि च पा

पद्मरागादेवेशि भक्त्यात्तगृहकारकं इति

पाद्यमंत्रः संस्रवेनाघं समासीनं गंपद्मादि

रा॰
प
८

वासितं गृहाणार्घ्यं महाराज्ञि देवेशि श्रीरामप्रिये सदा
शुभे इत्यर्घ्यमंत्रः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः
इत्याचमनमंत्रः ७ गंगासरस्वतीतापीपयो
ष्णीनर्मदार्कजानजलैः स्नापितादेवनेनधा
त्रिजकन्यमी इत्य स्नानमंत्रः ८ गंगातोयेस
मेनित्यं स्वर्णकलशासेवितं यज्ञोपवीतं दे
वेशाग्रस्वीतां जनार्दन ९ इतियज्ञोपवीत
मंत्रः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः ॐ विष्णुः इत्याचमन
मंत्रः १० सीतावानोस्लमंगलं परलज्जानिवा
रणं सवेषां धाविनेत्स्माद्धसोपप्रतिगृह्यतां
इतिवासोमंत्रः मलयाचलसंभूतं सीतायाः
नेहवर्धनं कारमीरचनसाराढ्यं चंदनं प्रति
गृह्यतां इतिचंदनाचनमंत्रः जलापितेसमं

श्रोतिः पात्रैः या सर्वदेवताः वस्त्रं गृह्णातु दे
वेशि श्रीस्पर्श्यं मे सदा शुभो ॐ विष्णुः २ नाना
विधानि शुभ्राणि नीराजितकालोद्भवानि च मया
र्पितानि सर्वाणि स्नानार्थं प्रतिगृह्यतां इति पु
ष्पमंत्रः वनस्पत्यरसोत्पन्नं सुगंधाढ्यं मनोह
रं धूपं यं सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यतां इ
ति धूपमंत्रः घृतवर्तिसमायुक्तं तथा कर्पू
रसंयुतं दीपं गृह्णातु देवेशि त्रैलोक्यतिमि
रापहं इति दीपमंत्रः अन्नं चतुर्विधं स्वादु रसैः
षड्भिः समन्वितैः भक्ष्यभोज्यसमायुक्तं नैवे
द्यं प्रतिगृह्यतां ११ इति नैवेद्यमंत्रः ॐ विष्णुः २
रित्याचमनमंत्रः नागवल्लीदलैर्दिव्यैः पूगी
खदिरसंयुतं वक्त्रसुरभिकृत्स्वादुताम्बूलं प्र

गु॰ प ९

तिष्टयत्तां इतितांबूलमंत्रः चेदस्सूर्योग्निमा

दीप्तमाकाशेताररत्नकिके भेदैश्चशुद्धैर्देवस

र्वैपर्णिनव्येशादेवता १८ इत्यार्तीमंत्रः उपचारै

समस्तैस्त्वयस्मृत्वाच्चमयाकृता सासर्वसत्संता

तांयाक्त्वप्रदक्षिणाप्रभाविना इतिप्रदक्षिणामं

त्रः यानिकानिचपापानिब्रह्महत्यासमानिच

तानितानिविनश्यंति प्रदक्षिणपदेपदे इत्या

पराथकमंत्रः १० ब्रह्मिणोपापिनोघोरेयमंत्रा

रविवर्जितं नमस्कारेणदेवेशिसंसारात्तीवपा

नकान् इतिनमस्कारमंत्रः कालांभोधरकां

तिकांतनमतिपंसावीरासनाध्यासिनं स्वहास्तान

सर्वैर्दधानमपरैर्दश्तांबुजांजाबुनी सीतोपा

श्रृंगतांसरोक्ष्ककरां त्रिशूलिभिसंराचवे यच्छंपति

मुक्तारोगदादिविविधौकल्पाञ्जलंरागे भजेत्
इतिध्यानमंत्रः क्षीरसागरतीरेच शेषाशेव
नवीजकं ज्ञानिशाप्यास्त्वदेवेनेदानेदेवका
रकम् २२ इतिपाद्यामंत्रः ज्ञानिशंपास्त्वम
विमललक्ष्मीधारतासेविते आसादरुत्वयाम
वैवलम्भरग्भूनारदः इतिचरणासीवनमंत्रः
मंत्रहीनंक्रियाहीनंभक्तिहीनंपरात्परे सु
शितोसिमयादेवपरिहर्तांनदासतमे २४
आवाहनंनजानामिनजानामिविसर्जनं सु
जोचैवनजानामित्वंगतिंपरमेश्वरं २५ इति
पूजांकृत्वा मानसीविमलायनमः उत्कर्ष
ण्यायनमः ज्ञानायनमः क्रियायनमः योग
गायनमः प्रह्वैनमः सत्यायनमः ईशानाय

रा॰ स॰ १०

यनमः ॐनमोभगवतेसर्वात्मने योगायोगप

यश्चाधीशायसेनेनमः ॐरांरामायनमःस्वाहा

ॐरांरींरूंरैंरौंरः श्रीसीतायनमःस्वाहा अग्र

येनमः सांगांगाङ्गायनमः पार्श्वेयो धारीरे

भ्योनमः हनुमतेनमः सुग्रीवायनमः भर

तायनमः विभीषणायनमः लक्ष्मणायन

मः शत्रुघ्नायनमः ॐअंगदायनमः जांबव

तेनमः स्वराष्ट्रायनमः राष्ट्रमथायनमः य

मायनमः अर्कोपायनमः धर्मपालायन

मः सुमंत्रायनमः इंद्रायनमः नैरृतयेन

मः वसुधारणायनमः वायवेनमः सूर्या

यनमः सोमायनमः ईशानायनमः अने

तायनमः ब्राह्मणेनमः शाक्तयेनमः त्रिषु

लायनमः खड्गायनमः वज्रायनमः घं
टायनमः चक्रायनमः गदायनमः पद्मा
यनमः मूलमंत्रेणपूजांकृत्वा पश्चाज्जपेत्
षडक्षरमाक्षक्षषवरमाज्जपेत् दशपार्श्वेना
पायसाज्ययांत्रेहोमदशांशेनतर्पणं तर्पणा
दशांशेनमार्जनंदशांशेनब्राह्मणांवैलवभो
जनं श्रीभगवानुवाच मंत्ररूपंप्रवक्ष्यामिशृणु
नारदतत्वतः रकारादिमकारांतेमंत्रयद्व
र्लसंयुतं १ षडक्षरात्मकेमंत्रेतारकेब्रह्म॰
वाचिके राजेंद्रराघवेरामेराघवेंरघुनंदने
राजीवलोचनेवैदेरावणारिसहायमें राम
चंद्रेरघुपतिप्रपश्येरावणांतके २ मादिवै
ग्रंगुलेमेहसर्वेषांचदिवौकसां ब्रह्मवि

ग्रा. प. २२ शिवानां च भवानां च विशेषतः शंकरादीनि
तीर्थानि गंगासागरसंगमे तथा वासुदेवादयो दे
वा वसंते नलसीदले स्थितं तेन महापाप
संघानसंचये पीतं येन कलौ ग्रामे सालिग्रा
मे शिलाजलं ९ सालिग्रामे शिलायं च यंत्रद्वा
रावतीशिला उभयोः संगमो यत्र मुक्तिस्तत्रा
न संशयः ७ जलंबिंबाय विद्महे नीलपुरु
षाय धीमहि तन्नो अम्बु प्रचोदयात् ॐ जलं
बिंबाय अं. ह्र विद्महे. तर्जनी. शि. नीलपु
रुषाय म. शि. धीमहि अना. क. तन्नो अम्बु बिक
नि. ने. प्रचोदयात् क. अ. इति जलगायत्री ॐ
अद्य श्रीब्रह्मणो द्वितीयपरार्धे श्रीश्वेतवरा
हकल्पे कलौयुगे जंबुद्वीपे भारतवर्षे आ

योवर्तिवैवस्वतमन्वन्तरे अमुकमासे अमुक
पक्षे अमुकवासरे अमुकतातेये अमुकतिथौ
प्रातःस्नानमहं करिष्ये इति संकल्प ॥ इति
श्रीरामपटले समाप्तम् ॥ ॐ श्रीरामाय
नमः ॐ गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुस्साक्षान्म
हेश्वरः गुरुरेव परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः
अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया
चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः अ
खण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं तत्पदं
दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ३ सर्वश्रु
तिशिरोरत्नविराजितपदाम्बुजे वेदान्ताम्बु
जसूर्याय तस्मै श्रीगुरवे नमः ४ यस्य स्मर
णमात्रेण ज्ञानमुत्पद्यते स्वयं स एव सर्व

गी. प. १२

12

समर्पितं तस्मै श्रीगुरवे नमः अथ गुरुध्याने
ॐ शिरसि सिरसि सिताब्जे कांते हिमे शंद्विभुजं गुरुम्
किरीटकुंडलधरं वनमालोपशोभितं कर्म
णा मनसा वाचा सदा आराधयेद्गुरुं दीर्घ
दंडं नमस्कृत्य निर्मलो गुरुसन्निधौ सप्तसा
गरपर्यंतं तीर्थस्नानादिकं फलं गुरुरंघ्रिज
लेबिंदुसहस्रांशेन दुर्लभः श्रीगुरुं पंचो
पचारैः संपूज्य गुरुपादोदकं पीत्वा गुरुउ
च्छिष्टभोजनं गुरुमूर्तिः सदा ध्याने गुरुर्मं
त्रं सदा जपेत् अखंडं सच्चिदानंदं सर्वाविलेंद्रि
यगोचरं भक्तवत्सलं भक्तेच्छा उपात्तदेहं विदे
हं ते श्रीरामगुरुयोगींद्रमित्यादि सर्वलोकाभा
से ॐ श्रीरामायपरं निमेजीवन्मुक्तिस्वरू

पितॄं स्तानुदायरेसांमेसच्छिरानेदविपद्म
वालेमुन्नैत्रेचोम्यायवितंयेध्यतेदत ग्रथ्या:
मेत्र: सस्तुदमेतुलेदेविपर्वतस्तनमंडले
विश्रपत्नीनमलमध्येपादस्यशीतमसवमे:
इति पृथिवीपार्श्वे ॐसलिलस्यसुवित्रस्या
विस्तु:स्थपनमोस्तते क्षिपार्घ्यमस्तेदरस्तागा
तिस्त्रापोदेविसुनेनसो इतिजलस्पर्शनमे
त्र: श्रीमोमायकौशेदतितांगोनससुस्वासा
तुसारेगान संधापाशेनिधाय यौगचापत्रवीत
वतोवहिरागच्छेत मैन्दनांदिशिपर्वंकृत्वा
स्तर्पदतिलोगन्त्वावक्षैलाधिर:प्रह्लमेयज्ञोप
वीतंदक्षिणाकलौनिधाय प्रथ्यौचमेत्र:उ
निःखलमस्त:सर्वैयवलगंपर्वकिमरापिषा

गृ॰ प॰ १३

वाग्गत्यकाश्चैव मलम्मुञ्चे करोम्यहं इति मे
त्रः उष्णोदकेनालङ्घ्ये ह्लात्वा पीठाचमनमये ग्रन्थ
मृत्तिकाविधिः येन त्वं खनितं ब्रह्म येन त्वं क
हकेशवैः तेन त्वं खनयिष्यामि शुद्ध्यर्थं का
रणाद्वयोः इति मृत्तिकाखननमन्त्रः पंका
लिंगे गुदा पंच तनया वामकरे दश उभयोः
सप्त दातव्या चतस्रस्त्रिभिस्त्रिभिः पृतः पीठे
गन्धस्थाने द्विगुणं ब्रह्मचारिणां त्रिगुणं व
नस्थानां पञ्चगुणं चतुर्गुणं दिवा शौचस्मृत
त्र्यर्धं पथि पादेशे विपोचने श्रान्तोऽकथः यथाश्र
मितं स्याक्कथयाद्दिशोपवितं गृहदेनका पदद्धरा
ते विधिपावनमन्त्रः आब्रवं लेयप्रपीव खा आ
जापषुवसानिव त्र्यलपत्तोच मेपोचतं नोरे

द्विवनस्नाने खदिरश्चकदंबश्चकरंजश्चवट
स्तथा विंवनीवेणुपादश्चप्रस्थतिवोसलपै
वच अपामार्गश्चबिल्वश्च अर्कश्चोडंबरस्तथा
एतेषांकाष्ठमश्नातिविनाशिमात्रेगृहीत्वा ३
तिमितादंतधावनंततोदेहस्नानं दंतधावनादि:
केकृत्वा नद्यदस्नौपादौचशुद्धवस्त्रालनं:
कृत्वाचम्य षडंगन्यासंकृत्वा प्राणायाम
चकृत्वा मलापकर्षणस्नानंचकृत्वा नाभि
मात्रेजलेस्थित्वा: ॐविष्णुः ॐविष्णुः ॐविष्णुः
श्रीमत्रराताश्रुरुषानमाद्यब्रह्मणोनमः द्वि
तीयपरार्धेश्वेतवाराहकल्पे अष्टाविंशति
तमेकलौयुगेप्रथमचरणेजंबूद्वीपेभारा
तखंडेआर्यावर्तेवैवस्वतमन्वंतरे अमुका

रा. प. २४

24

मासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकती
र्थे श्रीरामप्रीत्यर्थे स्नानमहं करिष्ये संकल्प ॥
इति संकल्प्य निजलेशणाद्यात्मकं त्रिकोणं
कृत्वा अष्टदलमंडलं विलिख्य सूर्यमंडला
दंकुशमुद्रया तीर्थमावाह्य ब्रह्मांडोदर
तीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे तेन सत्येन मे दे
व तीर्थं देहि दिवाकर गंगे च यमुने चैव गो।
गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिंधु कावेरि जले
स्मिन्सन्निधिं कुरु इति मंत्रद्वयेन तीर्थमा
वाह्य ॐ भकत्राणपाधिरामितित्रिभिः षिंद्या
दौ मूलमंत्रावर्तनेनातिकृष्य मत्स्यमुद्रा।
णि त्रिरिति मज्जेनान्मज्जने नत्रिराचम्य जलेन।
त्रिकोणं विधाय गायत्र्या शिरसा वंदनं कृत्वा

मूलमंत्रेणदशवारमभिमंत्र्य मूर्तिपंजरे
णमूलेनवाद्वादशतिलकानिधामलला
टेधारयेत् ॐश्रियैनमः ॐहांमाधुपंथना
वाणधारयेत्चमूर्धेति ललाटेकेशवा
येतिधारयेत्स्तनांगुले चक्रस्थकायरंदेवे
शुद्धजाम्बूनदप्रभम् नाभौनारायणायेति
धारयेत्दंगुले चक्रांगरवधरंदेवंनी
लजीमूतसन्निभं हृदयेमाधवायेतिधार
येदंगुलाष्टकं इंदीवरदलश्यामंचक्रदो
र्दंडधरं गोविंदायेतिकंठेचधारयेच
तुरंगुलं चक्रशंखपद्मसन्निभंभासासमु
ज्वितम् विष्णवेतिकुक्षौधारयेत्द
शांगुलं चक्रदंलधरंदेवंयमकिंजल्कस

गः
पं:
१५

15

निभं मधुसूदनं वज्रमध्ये धारयेद्देवलाङ्गू
कं चक्रमुसलिनं देवं मरविंदाभमेव च
त्रिविक्रमं दक्षिणांगे धारयेच्छंखलांगलम्
चक्रविद्धपरं देवं ज्वलज्ज्वालानलप्रभं वाम
नं वामभागेषु दारयेत्तद्दक्षिणांगले चक्रवि
ज्रपरं देवं तरुणादित्यसन्निभम् श्रीधरं
वाममध्येषु धारयेच्छंखलांगलकम् श्रीसा
ङ्गपरं देवं पुण्डरीकाभमेव च हृषीकेशं
तु वामांगे धारयेच्छंखलांगले पद्मनाभ
विद्युत्प्रभानुवर्चसम्
रं देवं [illegible]
[illegible] हृष्टेन पद्मनाभं
च धारयेच्छंखलांगलम् सर्वाङ्गपरं देवं
सहस्रादित्यसन्निभं दामोदरं पिठरे तथा

रयेत्तत्रांगुलम् चतुःपाशापरंदेवमिंद
गोपसमप्रभम् तस्मात्तालितलेनायेनवा।
स्वदेवेतिमूर्धनि सप्तमोसर्वांगीत्र्याणि
ततस्तमेत्रैःसप्तकच्छपक श्रीदेवीशपथसंता
महितीयमस्तोहृद्वां स्तनीयेकमलाग्रे
मावतत्त्वषेचेउपोमभते पंचमेतत्त्ववरागोद्रा
खंलंतद्वारिवल्लभा सप्तमीविसपत्तोस्या
दष्टमेवैलवीतथ्या नवमेपार्श्विनीश्रेष्ठा
देवदेवेवरप्रामम् एकादशांतलक्ष्मीस्या
तद्वादशांसरस्वेदरी एवंध्यात्वांतरालेश्वर
विश्वधारयेच्छिखम् ग्राणध्यानासिकामूले
ललाटांतेशिखेन्स्टे नासिकायाग्रभागेश्च
नासामूलमितिस्मृते अथवासमगायत्री ओं

रा॰ प॰ २९

दाशरथ्याय विद्महे सीतावल्लभाय धीमहि

तन्नो रामः प्रचोदयात् अथ न्यासः ॐ दाश

रथ्याय अंगुष्ठाभ्यां नमः विद्महे तर्जनीभ्यां

नमः सीतावल्लभाय मध्यमाभ्यां नमः धी

महि अनामिकाभ्यां नमः तन्नो रामः कनि

ष्ठिकाभ्यां नमः प्रचोदयात् करतलकरपृ

ष्ठाभ्यां नमः इति करन्यासः एवं षडंगन्या

सः अथ प्राणायामः राम इति बीजं जपन्

पूरके १६ कुंभके ६४ रेचके ३२ अथ मूलमं

त्रं जपन् पूरके ४ रेचके ८ कुंभके १६ इति

सर्वत्र प्राणायामः श्रीरामगायत्रीमष्टो

त्तरशतं जपित्वा इति संध्याविधिः त्रिकालं

जपेत् अथ तर्पणं ॐ रामं तर्पयामि नमः

मः ॐ आदित्यं संतर्पयामि नमः ॐ सद्रास्त्र

संत॰ ॐ अस्मद्गुरुं संत॰ ॐ सर्वगुरुसंतर्प॰ ॐ न

मो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने देवाय

सर्वात्मसंयोगपीठात्मने नमः योगपी

ठात्मकं तं संतर्पयामि इति पीठदेवतास्त

त॰ अष्टाविंशतिवारं तीर्थजले संत॰ सी

तादीं चतर्प्य॰ श्री सीतायै स्वाहा सीतां त॰ ॐ

लक्ष्मणाय नमस्त॰ ॐ भं भरताय नमस्त॰ ॐ

ॐ शं शत्रुघ्नाय नमस्त॰ ॐ शं शार्ङ्गाय नम

स्त॰ ॐ शं शरेभ्यो नमस्त॰ मूलेनांजलिं दा

त्वा ॐ हं हनुमते नमः तर्पयामि ॐ सं सुग्री

वाय नमः त॰ ॐ नमो रामाय जानकीवल्लभा

य नमः ब्रह्माविष्णुमहेशस्य सर्वदेवस्त्री

शा॰ प॰ ८

17

स्मरः मातरं पितरं चैव तर्पयामि ददाम्यहं
सर्वतीर्थानि सूर्यमंडलान्तर्गतानि इतिती
र्थविसर्जनम् ततो वासांसि जले शोधयि
त्वा ततश्चरिमन्दिरं गच्छेत् अथासनविधिः
धौतवस्त्रद्वयावेष्टचैलाजिनकुशोत्तरं आस
नंप्राप्य तत्रासरभिमुखोपदशीयेत् स्वतंसं
वेपठेत् ॐ भूर्भुवः स्वः कूर्मायनमः ॐ पृथि
त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वं च
धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् अथाच
मर्षणमंत्रः संध्यामहं करिष्ये ॐ नमः इति
मंत्रेणांजलिनां जलमादाय वामहस्तेन द
तिलार्स्यमाच्छाद्याप्सवामदं जानकीवल्ल
भायस्वाहा इति मंत्रेण मूलेन वा त्रिरभिमंत्र्य

पिबेत् मनस्तथेति त्रिराचम्य पुनस्वांज
लिना जलमादाय दक्षिणादक्षेरेखं वामेना
क्षाय ॐ नमो भगवते रुद्रनेत्राय सप्तर
प्रसन्नवदनारक्तोच्चविषादाय प्रसितनेत्र
सेवलाघरामायविस्मवे नमः ॐ ज्लौं नेत्री
रंजाश्रकत्रयम्लस्वाहा इति मंत्रेण सकृदभि
मंत्र्य तज्जलं वामहस्तेन निक्षिप्य दक्षिणांगुली
विवरजलविंदुभिरात्मानं तेनैव मूलेनमं
त्रेणावाष्टवारं मार्जयित्वा पुनस्तथैव जल
जलमादाय दक्षिणहस्ते पंवामनासापुं
सकृदभिमं[त्र]य दक्षिणनासापुटेनाघ्राय
तज्जलं शरीरांतर्गतं सर्वकल्मषमादा
लितं तत्कृष्णवर्णीभूतं वामनाड्या निर्गं

गं॰ प॰ १८ नेत्रनरस्य गगनमिति विभाव्य वामभागे क
ल्पितायां वज्रशिलायां ॐ रः वज्रासनाय कट् इ
ति मंत्रेण तया पादं मास्फालयेत् इत्यत्र च मर्घत्ता
म स्वदेहवामोत्थवाक्यो निश्चलवादनयो काभा
क सच्चिदानंदरूपोहं नित्यशुक्तिस्वभाववान्
इति भावयेत् अथ विघ्नः पविघ्नो वामस्वांग
स्यागतो पिवा अस्मरेत्रु उरीकाले सवाया
स्येतराष्णवि इति भावयस्य अथ भूतशुद्धिं कृ
त्वा ॐ यं रं वं लं हं ॐ यं इति मंत्रेण भूतश
रीरे पापपुरुषं शोषयेत् रं इति मंत्रेण शरीरस्य पापा
दहनं वं इति मंत्रेण अमृतोत्पादनं ठं इति मं
त्रेण वं इमास्वनतु शिकरणं
नमदेहउत्पत्तिं लि भाव्यलं
। १ ।

18

इतिमंत्रेणादेहं दृढं कृत्वा दहमिति मंत्रेणाग्ना
काशादेहमध्यराशिं भावयेत् एकैकबीजं
षोडशवारं जपन्पूरके १९ चतुःषष्टिवारं ज
पन् कुंभके कृत्वा २० द्वात्रिंशद्वारैरेच
येत् २१ षड्प्राणायामं कृत्वा वायुबीजं अ
ग्निबीजं चंद्रबीजं रेचकप्राणायामे वरुण
बीजं पृथ्वीबीजं आकाशबीजं रेचकमं
त्रेति प्राणायामं द्वयेद्भयोत् इति भूतशुद्धिः
अथ प्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्व
रा ऋषयः ऋग्यजुःसामानि छंदांसि प्रा
णशक्तिर्देवता यां बीजं ह्रीं शक्तिः क्रों कील
कं श्रीरामप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः इति प्राण
प्रतिष्ठामंत्रः आदौ ऋष्यादिकं न्यासं कर्तव्यः

रा० प ११

इतितःपरम् शृंखलीख्यापकोभ्यासोहृदया
दिन्यासमेवच ध्यानेशजाजपश्चैवततोनत्वा
विसर्जनं न्यासेविनाभवेन्मूकःसमःस्वादा
मनेविना ऋषिदेवताछंदांसिपरिहकोभुजं
गवं ॐअस्यश्रीघउत्तरश्रीराममंत्रस्य श्री
जानकीऋषिः संदरीतेद्वेगायत्रीछंदः श्री
रामोदेवता रांबीजंनमःशक्तिः रामायेति
कीलकं रक्षार्थेजपेविनियोगः जानकीऋ
षयेनमः मूर्ध्नि गायत्रीछंदसेनमःमुखे श्री
रामोदेवतायेनमःहृदि रांबीजायनमःगु
ह्ये नमःशक्तयेनमःपादयोः रामायकील
कायनमःसर्वांगे ऋष्यादिन्यासः रांअस्त्राय
फट् ॐरांरींरूंरैंरौंरः ॐरां अं ॐरीं त ॐरूं म

19

ॐ रैं ग्र· ॐ रौं क· ॐ रः करतल· इति करन्यासः
एवं षडंगन्यासः ततस्तालत्रयं कृत्वा मूलमं
त्रेण दशदिग्बंधनं कृत्वा ॐ इंद्राय नमः ॐ अ
ग्नये नमः यमाय नमः ॐ नैर्ऋत्याय नमः व
रुणाय· वायवे न· कुबेराय· ईशानाय· ब्र
ह्मणे· ऊर्ध्व अधः अनंताय नमः इति दिग्बंध
नं ॐ रां नमः मूर्ध्नि ॐ रां नमः भ्रुवोर्मध्ये मो
नमः हृदि यं नमः नाभौ ॐ नं नमः गुह्ये मो
नमः पादयोः इति वर्णन्यासः पादन्यासं कृ
त्वा ॐ रां नमः मूर्ध्नि ॐ रां रामाय नमः नाभौ
ॐ नमो नमः पादयोः इति पदन्यासः ततो
राममिति बीजं षोडशवारं जपं पूरकं वि
धाय ततः चतुःषष्टिवारं देवं जपन् कुंभके

रा॰
प॰
२॰

20

कृत्वा द्वात्रिंशद्वारं राममिति बीजमेव जपन्
इति प्राणायामः अथ ध्यानं ध्यायेत्कल्पतरो
र्मूले स्वर्णमयमंडले पुष्पकाख्यविमाने मा
सिंहासनपरिष्कृते पद्मे वसुदले देवमिंद्रनी
लमणिप्रभं वीरासने समारूढं ह्यक्षमुद्रोप
शोभितं सर्वधर्मसमायुक्तं वर्णालंतंजपे।
त्मानं इति ध्यानम् ततो जपः ॐ रां रामाय न
मः १०८ इति संख्या जपेन्मंत्रषडक्षरसहस्रं दि
नेदिने अष्टोत्तरसहस्रं वा यथाशक्ति वा त
त्रये पश्चाद्रामगायत्रीन्यासं प्राणायामं च
कृत्वा गायत्रीं जपेत् ॐ दाशरथाय विद्महे
सीतावल्लभाय धीमहि तन्नो रामः प्रचोदयात्
ॐ दाशरथाय अंगु॰ विद्महे तर्ज॰ सीतावल्लभा

यम॰ धीमहि॰ तन्नोरामाक॰ प्रचोदयात्
२॰ एवंषडंगन्यासः उदकेचंदनेचक्रेपात्रे
चतुलसीदले वेणाविलाताम्रपात्रमस्योपि
स्वर्णोदके चरणामृतंतेसालिग्रामेसर्वतीः
र्थानितत्रवै सर्वपापक्षयंयांतिविष्णुलोकंस
गच्छति एवंध्यात्वामानसोपचारैःसंपूजयि
त्वा मनः गुरुदत्तमंत्रेणोपहृत्यमस्तकेस्था
स्थत्वा ॐह्रींरांरामायनमः गंधंपुष्पंधूपं
दीपंनैवेद्यंताम्बूलंकल्पयामि इतिपूजये
त्पश्चात् ॐश्रींसीतायैस्वाहा इतिसीतामंत्रे
णसीतांपूजयेत् ॐलंलक्ष्मणायनमः ल
क्ष्मणंपूजयेत् ॐभंभरतायनमः भरतंपू
जयेत् ॐशंशत्रुघ्नायनमः शत्रुघ्नायपू

रा॰
प॰
२१

21

जपेत् ॐ शां शार्ङ्गाय नमः शार्ङ्गं हृज्जपेत् ॐ
शं शरेभ्यो नमः शरान् हृज्जपेत् ॐ हं हनुमते
नमः इति हनुमंतं हृज्जपेत् सांगाय सपरिवा
राय सवाहनाय सायुधाय सर्वेषां गंधपुष्पा
क्षतधूपदीपनैवेद्यं ताम्बूलं जानकीनाथाय पुष्पां
जलिं दत्वा बलिर्विभीषणो भीष्मः कपिलो ना
रदोर्जुनः प्रह्लादो जनको व्यासश्चैव शीषशै
वच विश्वक्सेनो दध्यङ्क्रूरो सनकाद्याश्च का
दयः हनुमांश्च फकश्चैव रुद्रेरीकस्तथैव च
श्रीरामस्य प्रसादेन सर्वे गच्छंतां हवैमलवाः इ
ति हरिपदोदकं स्वनिकटवर्तिभ्यः सर्वेभ्यो
वैष्णवेभ्यो दद्यात् इति प्रधान पूजा प्रथमा
वरणम् षडक्षरस्तुरस्वरतां जपेत् तदशां

तद्दशांशेन होमेन होमदशांशभोजनं
मार्जनं तद्दशांशेनाद्दशांशेन तर्पणं

शीतलवालनं वैसवभोजनं ग्रहणीदेशायन
विधिः आयताध्यं विशालाभ्यां शीतलाभ्यां
भ्यां हस्ताभ्यां निधे करुणापूर्णनेत्राभ्यां निद्रांसी
तोपनेत्रम उत्तिष्ठोत्तिष्ठ श्रीराम उत्तिष्ठ समात
सीधन उत्तिष्ठ जानकीकांत त्रैलोक्यमंगल
करु उत्तिष्ठोत्तिष्ठ भद्रं ते जितनिद्रं जगत्पते
नयोध्यानस्मात्रेता उत्थितेऽभव नयनम्
इति प्रातःकाले पठेत्‌ः षोडशोपचारपूजा
क्रियते आगच्छ वरद मंत्रं पूर्ववत् स्थापित
एतं नारदं नमः रकारादि मकारान्ते मंत्रः
षड्वर्णां संयुतं नाम मंत्रं सुरक्षां नामाख्य
तत्त्वबीजकं आवाहनादि मुद्राप्रकारेण
आवाहनी मुद्रा स्थापनी सन्निधिनी सन्निरु

ग्रं॰ प॰ २२

डि सन्मती ग्रथग्रंदनी सकलेहृतथेन शं
खचक्रगदापद्मशार्ङ्गधारकौस्तुभवनमा
लायेतिनमस्कारः इतिमुद्राविधिः श्रीराम
सहस्रनामध्येमुद्राक्रियते अथपंचसंस्कारः स
प्रदायानसारेणयथाक्रमेणदृश्यते प्रथमे
पञ्चवैदेहिरतापकेशंखाश्राया ऊर्ध्वपुंड्रहरि
नारायणरमात्मनोतिधारयति मध्येक्रिंड
ऊर्ध्वपुंड्रंयोधारयति सशुरमापयोभवति
सशुरमापावाशक्तिः वामभवति इतिप्रथमसं
स्कारः सतीर्थपुंड्राकितचक्रधारी विसंशा
रीध्यानियोमहात्मासर्वेषामंत्रेषा महत्व
दिसपरात्परंज्योतिमहतोमहीयान् इतिश्री
ने द्वितीयसंस्कारः श्रेकयोपशंखचक्राभ्यांना

मकृर्यांसवैष्णवे इतितृतीयसंस्कारः ॐरा
रामायनमः इतिमंत्रः चतुर्थसंस्कारः यांव
वेक्रयरोविज्ञन्मालोनलक्षिंजाघ्नकाः सर्वो
वन्मका इतिश्रुतिः पंचमसंस्कारः तथाचा
गमे पंद्राम्हुद्राम्नथानामामालमंत्रस्तथैवच
श्रमीहिपंचसंस्काराः परमैकांतहेतवः इति
पंचसंस्कारक्रम श्रीरामस्यदासोभवति
दासोस्मस्मिपंचमसंस्काराचान्मयसैवम
वीतान्यायेतिभावयेत् योयस्मरेत् सतद्रूपो
भवति कीटभ्रमरन्यायेननतुतिष्ठोकमात्म
विन् वत्सविद्धलैवभवति यत्रभजनानंदो
पलक्षणाभिसकीटभ्रमरवद्भावः सस्वद्रूपम
स्मात् भिपंनेस्यदयंयस्याञ्छिपंनेसर्वसंस्कायः

गी॰
प
२२

43

तीर्थं तेषां स्यकर्मा तिन स्मिंहं से श्रुगावे रे स्व
कृतेन कृतो भवति अथ पूर्वविधिः तापं पुं
स्त्रीयानाम मंत्रो यागश्च पंचमः पंचसंस्कारैः
परमैकांत्य प्रसादेन लभ्यते च स्वदर्शने महा
त्वालोकादिस्तु पंचसमयश्च मे यत्नानां पस्य मे
देवविसोमार्गं मदर्शनेयः पंचतत्वं निजयाने
धं मितपायसं तवं यादिमोक्ष पिने वोरं स
मार्गि वयातिनं यथा मे शांतिकरं श्रीमत्कं वर
मे व पकरं तथा श्रीकरं श्रीनमिस्याद्रुः च तं
मोक्षसदं शुभं ध्रुवं शांतंधार त्राथीय परदेवा
श्रीनमतिकां यामेव विकरा होवश्रीकामी
हारिकां शुभं यथा ये नारसिंह हादेवारा दक्ष
लक्ष्मीवनी नमस्क्रिशतिनं श्रुं हृदिहामंगु

तं भ्रूभे धारयेद्देसलवेतिस्रे हरिमालोकयति
हृदये नासिकाकोशपर्यंतं दंडाकारं सशो
भितं मध्येश्छिद्रसमाश्रमेकाथितं हरिमदि
रं ऊर्ध्वपुंड्रं रक्तं सौम्यो ललाटपर्यंतं शुभम्
धारयेत् ऊर्ध्वपुंड्रं रक्तं सौम्यो ललाटं यस्य
दृश्यते चंडालोपि विशुद्धात्मा हृदये नायमे
धायः. सर्वान्द्रष्टायथालोके ऊर्द्धरामपवि
ह्वलः ऊर्ध्वपुंड्रांकितं नहत्वापितो यमाकिं
करः लीलयापिलिखेद्यस्तु बाहुमूले हृदो
र्धंतं ऊलकोटिसमुद्भूतं रामलोके महीय
ते ॥ इति श्रीरामाचार्यकृतानावेदांतपदा
तिसमाप्तम् ॥ अथ रामकवचं श्रीपार्व
त्युवाच भगवन्सर्वदेवेश सर्वदेवनमा

रा॰
व
५४

24

स्मृतं सर्वं मे कथितं देव राममंत्रविशेषतः १
त्रैलोक्यमोहनं नाम कवचं पूर्वसूचितं क
थयस्व महादेव यद्यहं तव वल्लभा २ श्रीई
श्वरउवाच शृणु वक्ष्यामि देवेशि कवचं पर
माद्भुतं यं त्वं न गोपवेन गुह्यं सर्वं मे चो[illegible] विव
द्दम ३ ॐ अस्य श्रीरामकवचस्य ब्रह्मा ऋषिः
गायत्री छंदः श्रीरामचंद्रो देवता मम चतु
र्वर्गसाधने पाठे विनियोगः ॐ ब्रह्मा वामो
शिरः पातु तारकेवलरूपकं ध्रुवं ते तोयाम
नः सन्तु मां सामेकान्तरं वन्तु ४ रां रामायन
मः इति षडक्षरो भुक्तिमुक्तिदः बालं पायान्मे
रघुर्गं मन्त्रमोऽष्टाक्षरमंत्रकं ५ लीं पायात्कंठे
सुगं मे चपकान्तरस्य मोहनः क्लीं रामायनम

इति स्तुवं वै मे पवित्र लन ६ रां रामचंद्राय स्वाहा
इत्यष्टावर्णो मे भजद्वयम् श्रीरामाय नमः इ
ति स्कंदौ पर्वतनंदनकः ७ श्रीरामचंद्राय य।
तोग्राय नमः इति द्वादशाक्षरं हृदयं मे सदा
पातु रघुवंशोमसग्रद्वजः ८ ह्रीं रामचंद्राय नम
इति पातु मे उरुयुग्मकं श्रीरामभद्राय स्वा
हा नाभिं मम पातु रोचन ९ ह्रीं रामभद्राय न
मः सीतापतये हिघातकः सक्तिनी सततं
पातु रात्रसेंद्रविमर्दकः १० ग्लौं रामचं
द्राय हृदं नो श्लात रोचन जानुनी मे सदा पा
वानरेंद्रप्रियंवदः ११ ह्रीं सीतापतये नम
इति प्राप्ता मां सर्वदा वन्न पादयुग्मं सदा पा
तु वानरेंद्रप्रियंवदः १२ ग्लौं रामचंद्राय

तु रक्षकुल
विनाशक
पादयुग्मं स
दा पातु

रा॰
प
२५

ह्विषां तो पालसौवत्त ह्रूं ज्ञानकीवल्लभायेति
दत्तिणोपातु सर्वदा ११ क्लीं ज्ञानकीनाथायेति
पत्नीच्यां मां सर्वदावतु श्रीं रघुनाथाय नमइ
ति कौवेर्यां रिपिरत्तु १४ ॐ ह्रूं ज्ञानकीवल्ल
भायेत्याग्नेयां मां सर्वदावतु ह्रीं श्रीं भरताग्र
जाय स्वाहेति पातु मां नैऋत्नोदिशि १५ ॐ रं श्री
ज्ञानकीवल्लभा स्वाहेति वायव्यां मां सर्वदाव
तु ॐ श्रीं दाशरथाय नमइति ऐशान्यां मां रत्त
तु सर्वदा १६ ॐ नमो भगवते रघुनंदनाय रत्त
तोघ्नाय मधुरप्रसन्नवदनायाऽमिततेजसे
बलाय रामाय विष्णवे नमः १७ राजस्थाने स
दापातु रघुवंशसमुद्भवः नमो भगवतेद्दा
पादामायेतितदनन्तरम् १८ महाप्रसभा

25

येतिपश्चानमइह्वदीरयेत् अष्टादशाक्षरो
मंत्रोमामेवसर्वदावन् १९ ध्यायेत्सुमेदश्री
कान्तेपरज्योतिपरांत्परम् सपवपरमेत्रा
त्मसच्चिदानंदलक्षणम् २० इतिध्यात्वाज्ञा
येन्मंत्रंभुक्तिमुक्तिप्रदायकम् अथरामगा
यत्री शैंदाशरथायविद्महे सीतावल्लभाय
धीमहितन्नोरामःप्रचोदयात् २१ इति
श्रीरामगायत्रीवीर्यमंत्रप्रवर्द्धिनी गायत्र्या
जपमात्रेणभुक्तिमुक्तिप्रदायिनी २२ इतिते
कथितंदेविसर्वमंत्रोघविग्रदम् त्रैलोक्या
मोहनंनामकवचंब्रह्मरूपकम् २३ प्रातः
कालेपठेद्यस्तुसोभीष्टफलमाप्नुयात् मध्या
कालेपठेद्यस्तुकवचंसोपुत्रकोममः २४ कीर्ति

ग॰ य २९

श्रीकीर्तिमेपातुबुद्धिंमेचलिलितिअथवम् गामं
त्रमयंत्रस्तकवचंसमस्तकोदितम् २५ गुरुम
भ्यर्च्यविधिवत्कवचंद्विपठेन्नरः द्विसक्तृद्धा
जपेच्चत्वसोपिलुत्पवतांवरः २६ देवमभ्यर्च्य
विधिवत्सुस्मर्यांसमारभेत् गुरुणोन्नरयातो
जमोरमाणांरत्नवनादिकम् २७ ततस्तुसिद्धि
कवचंसर्वकार्याणिसाधयेत् मंत्रसिद्धिर्भवे
त्तस्यपुरश्चर्याविनाततः २८ गयपयसमयी
वार्गीतस्यवज्ञास्यवर्नते वक्तेतस्यवसेद्वा
ग्मीकमलातिश्चलागृहे २९ पुष्पांजलिष्ट
कंदत्वामूलेनैवपठेत्सकृत् अपिवर्षसहस्रा
णिपूजायाःफलमाप्नुयात् ३० विलिख्यभूर्ज
पत्रेतुस्वर्णस्थंधारयेद्यदि कंठेवादक्षिणेवा

हूमत्क्रयोदाखवज्जगत् २१ त्रैलोक्यतोभये
देवि त्रैलोक्यविजयी भवेत् तद्ध्यात्रप्राप्य
शास्त्राणि ब्रह्मास्त्रादीनि यानि च २२ माल्या
नि कुसुमानीव सुखदानि भवंति हि स्पर्द्धा
मृत्युयमवत्तेलक्ष्मीवाणी वसेत्सदा २३ इदं क
वचमज्ञात्वा यो जपेत्परमं मंत्रकं सकलस्य
मन्त्रस्यापि न मंत्रः सिद्धिदायकः २४ शाख
घातमवाप्नोति सोचिरान्मृत्युमाप्नुयात् स
मस्ताज्ञात्वा तत्कवचं मंत्रस्यात् सिद्धिदायकम् २५
इति श्रीरुद्रयामले तंत्रे उमामहेश्वरसंवा
दे त्रैलोक्यमोहनं नाम रामकवचं समाप्तं
ॐ श्रीमन्त्ररामचंद्राय नमः ॐ श्रीदेवुवा
च ॐ हे देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक

तेन: श्रुतं मया पूर्वं मंत्राणां शतकोटयः १
तंत्राणि तंत्रशास्त्राणि सहस्राणि यानि च ता
नि ज्ञातानि महासिद्धि कल्पितानि शतानि च २
गुटिका पादुकासिद्धिः परकायप्रवेशने वा
वासिद्धिस्तथार्यसिद्धिस्तथासिद्धिर्मनोमयी ३
ज्ञानविज्ञानकर्माणि नानासिद्धिकराणि च
लक्ष्मीज्ञानन्दलासिद्धिर्बौद्धासिद्धिस्तु खेचरी ४
केनेदं सर्वमाप्नोति देवदेव वदस्व तः श्रीमहा
देउवाच लक्षवारं सहस्राणि वारिनां शिवं वे
प्रिये स्त्रीस्वभावात् महादेवि प्रश्नं त्वं परिपृच्छ
सि देव्युवाच यत्नानाथ शिव शंभो करुणा
निधि शंकर श्रीराममन्त्रलिप्ता सा जायते प
रमेश्वरः ५ रहस्यं राममंत्रं च सारं कारणसारह

वंकं रामासहस्रकं हृदियद्यदं तव वल्लभा ७
स्त्रियोवापुरुषोवापिसत्वावालत्वमाश्रया
त् तद्हृदयंसमासेनवदस्वकरुणानिधे ८
श्रीशिवउवाच महागुह्यंमहागोप्यंमहामं
गलदायकं महासिद्धिकरंश्रेष्ठंमहाव्याधि
विनाशनं ९ महापापहरंसाक्षात्सर्वसौभा
ग्यवर्धनं राज्यंदेयंशिरोदेयंदेयंस्त्रीपुत्रकं
शिवे १० आत्मतत्त्वधनंदेयंनदेयंराममंत्र
कं तथापितामसदृशंदेवानामपिदुर्लभम्
नश्रोतंकस्यचित्क्वापिकस्मिन्कालेमहेश्वरि
तवस्नेहात्प्रवक्ष्यामिशृणुत्वंसुमुखानने ११
अस्यश्रीरकारादिश्रीरामसहस्रनामस्तोत्र
मंत्रस्य श्रीभगवान्नारायणऋषिः श्रीदेवी

रा॰ पं॰ २८

28

गायत्रीछंदः श्रीरामो देवता ॐ श्रीं रां क्लीं बी
जं ॐ ह्रीं शक्तिः ॐ स्वयंभूः इति कीलकं मम
धर्मार्थकाममोक्षार्थे जपे विनियोगः ॐ श्री
भगवान्नारायणऋषये नमः शिरसि ॐ श्री
गायत्रीछंदसे नमो मुखे ॐ श्रीरामचंद्रो देव
तायै नमो हृदि ॐ श्रीं रां क्लीं बीजाय नमो गु
ह्ये ॐ ह्रीं शक्तये नमः पादयोः ॐ स्वयंभूः इ
ति कीलकाय नमः सर्वांगे ततः करन्यासः
ॐ रां श्रीं ह्रूं हेल्काय स्वाहा अंगुष्ठाभ्यां न
मः ॐ रां क्लीं महेन्द्राय स्वाहा त॰ ॐ रां ह्रीं वी
रोल्काय स्वाहा म॰ ॐ रां रीं विश्वल्काय स्वाहा
अ॰ ॐ रां ह्लैं क्लीं महोल्काय स्वाहा क॰ ॐ रां
रां रां श्रीं क्लीं ह्रीं रां क्लीं क्लीं ह्रीं सहस्रोल्काय।

स्वाहा कः एवं ह्यदयादिन्यास अथ ध्यानम्
नीलेंदिवरदलश्यामवदनं पीतांबरालंकृ
तं सुग्रींज्ञानमयींदधानमपरांपद्मासने सं
स्थितं सीतांपार्श्वगतांसरोरुहकरांविध
त्रिभोराघवं पश्यंतीमुकुटांगदादिविवि
धोकल्पोज्वलांगंभजे इतिध्यानम् ॐ रामो
रामकरोदीक्षोरमनेज्ञोरमापतिः रणभू
मिविहारीचरणपादोरणाक्रविः १४ रघु
वीरमहावीरधीरोसर्वेश्वराट्कविः रघुना
थार्चितपदोरामोराजीवलोचनः १५ राज
धर्मप्रियोरिपोविषिणोरात्तसांतनकृत् रामो
दांतंतमर्यादापालकोमानवोहरिः १६ रमाक
लक्ष्मणाहारिरंभाग्रामासरोजनः रमारम

रा॰
प
२९

29

णामलैर्गौरछत्रैर्वंशाङ्कितालय १७ रत्नरत्नाति
वर्णोत्तीर्णादिव्यरत्नविभूषितः अरुणीस्वरोमहा
शान्तो राजकेयूरकुंडलः १८ रंजकोभंजकोराव
णैरम्यवर्णोसदाप्रियः रसाम्नूर्तीरसालकर्मोर
ण्ध्यानपरायणः १९ रसातुच्छदमोविद्वान्न
ताविधातिधानवः दिंपानंपकनकवानिर
जीवोराजमणिप्रियः २० राजमूर्तिराज्यभोगीरा
ज्यभोगसहः प्रमान् रामाकर्मरतोवीरोरामा
सेवनसुचेतसः २१ महाविदारीरघुराट् रामा
सौम्यैकविग्रहः रमाविग्रहधारीचरमाध्यान
परायणः २२ रमाविधिवरनिरतोरमान्नाय
तिपालकः रामाकर्मैकसंलग्नोरमारमण
वल्लभः २३ रमाप्रमोदसहितोरमावाङ्मन

तोहरिः रमासहायोभगवान्रावणप्राः
णाहारकः २४ रमासर्वकरिस्वातीरामभद्रोद
यानिधिः रमाप्रियोरमेयात्मारमाभाग्यवि
वर्धनः २५ रमाकर्तारमानाथोराघवोरिसूदं
जनः रमाविश्वसृज्जनतीराघवेंद्रस्वरूपधृ
क् २६ रमाप्रचारिभगवान्रमासेवोयतव्र
भुः रमाकार्यरतोविष्णोरमालावण्यसंभवः २७
रमादानरतःश्रीशोरमामायातिपालकः
रमारमित्रोरमांगोरमाविग्रहविग्रहः २८
रमादयाकरोविश्वरादिनारायणाकविः र
माविश्वस्वरूपात्माश्रीकृष्णःकालमासनः २९
रमासर्वकरिर्यंत्ररामभवेंद्रमंत्रज्ञः राघ
वोभाग्यवान्वीरोरमामध्येजयप्रदः ३० रा

रा॰
सं॰
३॰
30

मासंयेनसंरंभोरमाह्यज्ञासदाप्रियः रमाह्य
स्मट्टहासीचरमासर्वैकसंदृशः ३१ रमावि
धानसंपन्नोरमानंदप्रकारकः रमासर्वप
रिस्तारोरमाकारणकारणः ३२ रमामान
प्रकारीचरमाज्ञानविशारदः रमाखेलना
खेलाचरमाविहाररमागतिः ३३ रमासंकष्ट
हर्तीचन्द्रसिंहोभक्तवत्सलः रमाप्रतीतस
हितःतस्याज्ञापरिहर्तीना ३४ रामचंद्रेस्मिंद
लस्मिरमाचविंउपादका रामलोकविहारी
चरमारामस्यसर्वदः ३५ रमास्वधर्मकर्मी
चरमासर्वार्थसाधकः रमाकोटपतंगाया
रमासर्वमिदंजगत् ३६ रमापरमहाश्चर्य
मयोरमोऽद्भुंदरः रमाप्रवीणोऽप्रलवेविः

आत्माविश्वभूजितः ४७ रामोस्थावररूपा
चरस्तुवेशोतिनिर्मलः रमाभरणभूतात्मा
रमापोषणकारकः रमाहर्षितहर्षात्मा
रमावाग्वादसंस्तुतः ४८ रमाधर्मेणसहितो
रमाकुलसमन्विता रमानृसिंहसहितोरा
मात्मामनसंस्तुतः ४९ रामावाजेनसहितोरा
माकामपरायणः रामोवैहिस्वरूपाचरा
माकल्कीस्वरूपकः ५० रामोविश्वस्वरूपा
चरमारामसदागतिः रमागतिस्वरूपा
त्मारामासंसर्गसंगमः ५१ रमाविज्ञानमा
नसोरमासर्वैश्वरोहरिः रमाशारीरवासीच
रमाविज्ञानदर्शकः ५२ रमानन्दोपदिष्टा
चरामोमंत्रपरायणः रमाभोगप्रदाता।

रा० ध ३१

31

चरमाद्दुःखविमोचकः ४४ रमास्वैरं ह्रदयं वा
नरमामानसमानसः रमान्तर्पलात्समरमा
गाद्याकृत्ताकृति ४५ रमागौरिमयिमूर्तिरा
मीसपंभस्वरूपकः रमापीतस्वरूपावरणा
नाथोत्रवातन ४६ रमाकरो रमादान्तो रमा
सेवो रमाक्षवि रमाधारो महावीरो रमाख्या
तदर्शन ४७ रामोमैरं द्वंद्वमवज्ञः सर्वो
गदेरः रामोप्याप्रलसंयुक्तोराघवस्याशि
यासते ४८ रामो[illegible]मयपरित्राणी रमाराज्य
विहारकः रामोरेवानदेधीरः रामसंयजनयो
कटः ४९ रामोयज्ञमयीमूर्तीरामवंद्रस
संगतिः रमारूपी रामचंद्रः पंचरामस्वरूपा
कः ५० रक्तचंदनालिप्तांगो रक्तमाल्यानुलेप

यनः रक्षत्रुघ्नप्रियो रामो वेदविद्याविशार
दः ५१ रक्षवक्षविलासी च राघवो रघुपुंगवः
रामा सेवाकरी यस्य सन्ध्यासेध प्रतापवान् ५२
राजाधिराजो भगवान् चतुर्थीमूर्तिधारकः
राजेंद्रो भवहर्ता च रातसिंरुवरप्रदः ५३ राज
कीर्तिः लोकमूर्ती रामो मासत्यपराक्रमः रमा
यस्यार्द्धदेहस्था रामो योराघमर्दन ५४ राज
वींडोवीरभद्रो रणाकर्कशाकर्कशः कलिना
यामहाशक्तिसेव्यमानपदांबुजे ५५ रामोर
मिथ्यासर्वं योमहाराजो महाद्युतिः राज्यदे
भक्तिशुक्तानाम भक्तानां भयप्रद ५६ रतिवि
योरतीनाथ्योरामी रामविशारदः रविशातेनो
म्नरोमहो वक्रहपी जनार्दनः ५७ रमाकला

रा॰
स॰
२२

रमाश्लिष्टो रमाभाग्यो रमांगदः रमाराम
भवोभीमो भयभीतो विनाशकृत् ५८ रा
माक्रियारमासक्तो सर्वधर्मैकसाधकः रत्न

32

ध्यानप्रियो रामो रत्नध्यानकारप्रभुः ५९ रत्न
मांसप्रियो वीरो नारायणात्मस्वरूपकः रत्नाश्रि
वर्मकोविद्रामदीनाथ्योद्दिनप्रभुः ६० रामोवि
श्वस्य कर्ता च रामो विश्वस्य नंदन रामो विश्वा
स्य लक्ष्मा च रामो विश्वकलांतकः ६१ रमारत्ने
श्वरः श्रेष्ठो रामश्चैतन्यचेतसः रामाश्रयपूर्वक
र्मेशो धर्मैककर्मप्रवर्तक ६२ रामो विश्वस्य भ
र्ता च रामो विश्वस्य नंदन रामो जगद्विनोवी
रो रामसर्वार्थदर्शकः ६३ रामो विरामो विर
क्तो वैराग्यानंदवर्धनः रामासुरात्मिका

नोरामोमांसमस्तभक्तकः ९४ रामःश्रीमोभ
वोसात्ताख्योसीताकांभवीधरा रामस्त्र्यकश
चारीचरामस्त्रैलोक्यव्यापकः ९५ रामासदा
शिवोमूर्तिःकालमूर्तिर्दिगंबरः रामाकृपाक
रोदेवोविश्वव्यापीनिरंजनः ९६ रामोनिराम
योनिस्योनित्यासर्वगतोव्यय रामोरात्रुस्वद्
यात्मारामोकायैकरूपक ९७ रामोयरामू
र्तिरूपोरामःकालोनकोहरिः रामोविभीषा
णःश्रीदःपरंब्रह्मयोरिन ९८ रामोराक्षस
हंतारोराक्षसानांकुलांतकः रम्यमानपदो
भोजरमनोसकलंजगत् ९९ रुक्मिणीमित्र
कर्ताचरुक्मिणीमानरोक्षितः रुक्मिणीचा
र्घदानावरुक्मिणीवल्लभोहरिः १०० रुक्मिणी

ग्रा॰ प ३२ 37

सिद्धिदः सिद्धो सिद्धसाध्यादिवंदितः किशो
री श्रियमाराध्य किशोरी भाग्यवर्धनः किशो
री भुक्तमुक्तस्य किशोरी सौख्यदर्शकः किशो
री श्रीस्वरूपस्य किशोरी मातानायका ११ कि
शोरी भोगभोक्ता च किशोरी भोगतत्परः
किशोरी दुःखहर्ता च किशोरी दिव्यदर्शन १२
किशोरी मंगलं सर्व रामो नारायणोऽव्ययः
किशोरी राज्यदाता च किशोरी वाक्यसिद्धिदः १४
किशोरी रूपरूपा च श्रीरूपा च पतिव्रता राधा
राधितचिंतात्मा राधा वंदित सर्वदा १५ राधा
रामसमानंदा राधा त्रैलोक्यमोहिनी राधा सि
द्धिस्तनिष्ठश्च राधा भक्तिमनोरञ्जु राधा रूपी रा
मचंद्रो राधा मोहनमोहन राधा मंत्रस्वरूपा

त्माश्रीमान्रामोरामाधिप्रभुः ७७ रामोह्यखिलनि

यानंचरामोविश्वस्यमोहनः रामोरामाभिराम

मिकोरोरामाकर्मप्रचारकः ७८ रकारसर्व

लोकानांनेत्रभूनामसनातनः रकारसर्वभू

तानांजीवरूपीजनार्दनः रकारसर्वजीवा

नांसर्वपापप्रदाहकः रकारसर्वसौख्या

नांसिद्धिदस्तुसनातनः ८० रकारसर्वसाध्या

नसाधकोनंतरूपधृक् ८१ रकारसर्वभूता

नांव्याप्यव्यापकमेश्वरः रकारोयद्यनेनानि

त्यंरकारेनीयतेजगत् ८२ रकारेसिविंका

त्यक्षरब्रह्मसदाहृदयः रकारसर्वकाम

स्यपरिपूर्णोमनोरथः ८४ रकारेसर्वदुःखा

नांनाशकोरघुनायकः रकारसर्वसिद्धानां

रा॰ स्मरणाद्राघवेणाशुः ८५ रकारेधर्मकामानां
पं मोक्षैस्वार्थैकसिद्धिकृत् रकारसर्वतत्वानां
३४ महामोदमयस्तथा ८६ रामसाम्यकरीमा
34 यारकारेवसतेसदाः रामकीर्तिःकरीमा।
यामायारामयशस्करी ८७ रामतेजस्करीमा
यासर्वकालेषुसर्वदा रामराज्यकरीमायारा
मराज्यमर्यादाति ८८ रामभोगकरीमायार्क
लेकालेनिरंतरे रामदुर्गमदंतनाचरामसौ।
भाग्यसंवदः ८९ रामःसर्वार्थदाताचभग
वद्भवसंजनः रामनामसदानंदोरामना
मसदागतिः रामनामसदात्मेशोरामना।
मस्वरूपकः ९० रामनामपरोदेवोरामनाम
सदाशुचिः रामनामपराज्ञत्तारामनामपा।

रोधनिः ९१ रामनामपरंबीजंरामनामप
रंजगत् रामउदारकर्माचरामाख्यसकले
मगत् ९२ रामोदयाकरोदीर्घोडःखदारिद्र
मर्दनः रामनामपरंज्ञानंविश्वरामस्यचा
श्रयं ९३ रामाश्रयनंनास्तिकार्यंकारण
गौरवं रामस्तपोनिधिर्देवोदीर्घनेत्रोगुनि
वी ९४ रामःकोपापसभीतश्चराजराजोधा
नाधिपः रामोवानरधरःश्रीमान्चापशूलीच
मूर्णाकः रामःपराक्रमीकामीकामदेवसमप्र
लकः रामोहरःपर्वतीपाःसर्वयंत्रेचरिवानिशं ९९
राज्ञयोगसमासिद्धीनोराजराजेश्वरोभवेत् २
कारादीनिनामानिस्मरतोनामसमपावेति ९७
मन्नापसमन्नामेतिरामनामाभिधंकया

राम सौरेंद्ररुद्रसनारदाद्या महर्षयः ९८ रा
मः सेवकसेव्यश्च रामश्चैवानिश्चलावव राम
स्तत्त्वरूपी रामात्मा रामः प्राणपतिप्रियः ९९
रामः कृपाकरो मूर्त्ती राम भक्तजयप्रदः रा
मनाम सदा सेव्यो रामः स्वामी मतीश्वरः १०
रामः पीनकृपासिंधू रामनामयनप्रदः रा
मनामा महावीर्यः सर्वभूतपविवर्धनः १०
इकेलैकस्वरूपमात्मा रोगकार्यार्थदायकः
रविर्देहो हीरत्नवरो राजराजो महाभुजः १ रवि
ध्यानरविः सूर्यारविर्मूर्त्तिः सनातनः रविस
र्वस्वदानावनेजः त्रुंजमयास्वमान् २ रविः
कलानिधिर्मानात्मकः सर्वस्वरूपः क्रियः रवेः
कैवल्यवर्गाचरविस्ती बोग्रवर्धनः ४ रवि

तिस्मतोध्येयो रविसमाश्रियंवदः रवि
कुलोरवेकर्मा रविगौमा रविक्रमः ५ रवि
दीताराविभौज्ञा रविलोकपितामहः रवि
मूर्तिस्तस्मैवैश्वांदेवानामालयेपरं ६ रवि
नृपोमहाप्राज्ञो रामेशाःपारमार्थिकः भरत
स्यभ्रातभग्नोभरतमंत्रकृतनश्रधः ७ भर
तराज्यप्रदोभरतोभरताग्रजपालनोयतः
भरतराजवधोयेनासुग्रीवस्यार्थदोविभुः ८
राजराजेश्वरोविश्वराजराजेश्वरीप्रिया रा
जचक्रप्रवासीचतस्य राज्यार्थसिद्धिमान् ९
राजाराजाधिराजेशोवीरःसत्यप्रतापवा
न् राजसेवपरोविश्वरिङ्गःसर्वोपिलेश्वरः १०
कृत्यचर्मेपरिपालनोरौरवयदरोहरिः रा

रा॰ प॰ ३६ जयानीराजकामीमहाराजेस्त्रनिश्वर ११
राजश्रियोराजभोगोराज्ञोग्रलग्रलागीर्वित र
श्रुवंशाराज्ञश्रेष्ठोराजवीर्ज्ञानविग्रहः १२ रा
मोरामाश्रियनिश्रोस्त्रनिनामानसाधिपः
रामोनित्यनिर्जानंदोरमाभमोहऋवतः १३
राजितसर्वसर्वांगोराजकेयूरकुंडलः राज
यशीरवारम्बराजस्वाधिपतोविभुः १४ राज
स्मृतिःकृपासिंधुसराजनपदांबुजः राजस
नेश्वरोवीर्योविराजसर्वेश्वरविहा १५ विक्रम
मधसमानात्माविक्रमभक्तवरप्रदः विक्रमश्रि
योविक्रमात्माविक्रमार्थैकाविमर्दनः १६ विक्र
मसेवाविक्रमवैर्ग्गोविक्रमस्वभावभावनः विक्र
कर्त्ताविक्रमश्रेष्ठोविक्रमविश्वश्रियंवदः १७ वि

न्माथर्मेनिवासीचसर्वधर्मापरिपूरकः रिक्त
वर्मो रिक्तकर्मा रिक्तधर्मेवदिक्कृतः १८ रिक्त
श्रुतो रिक्तविद्याधन्नुर्विद्याधरोधरः रिक्तवे
दाविधानेनअरगवेदस्याधियीतलः १९ रिक्त
धात्स्वपतिस्वरिक्तारिक्ताव्लग्रभी रिक्त
सूज्यो रिक्तसेव्योनित्यविक्तलपाल्विन २० रा
माधरात्मा भगवान्सभाग्यो भाग्यवर्धनः ।
रामो कमलपत्राक्षो रामस्तत्वप्रकाशान २१
रामाश्च भार्यानां नित्यः कैवल्यारामतिष्ठतः
रामः सुग्रीववालीको रामो वालीकपूजित : २२
रामो विरामो यो देवो देवानां भगवान्भवान् रा
जमेवनिवासी च राजकर्मसमन्वितः २३ रा
जाजाटकधारी च विश्वरूपो जनार्दनः रामो

ग्र॰ थ ३७

37

विद्यानिधिःकांतोकाकपत्तयरोत्तुपः १४
रामसारिर्वल्लवगुःपंरव्रह्मैसन्नयः रामा
यज्ञाब्रह्मचारीचभगवान्भूतभावनः १५ रामा
त्मापरमात्माचविश्वरूपःप्रियात्विनः रामो
विरागोवैराग्योमहाविज्ञानवैभवः १६ रामा
त्मकर्महर्ताचरामःश्रीदःक्रियार्थकृत् रामा
संसारिणामध्यसौख्यदःपारगाथिना १७ रा
मोपरापतिर्नोचनीतिरूपीमहत्त्वपात् रात्त
मोव्यक्तमूर्तिश्चभूतभव्यभवत्प्रदः १८ रीति
नीतिरतोधीमात्रयसीनोमतिप्रदः व्रताच
यविनिर्मुक्तःकरुणाश्रयघोकरः १९ रामो
गणापतिर्गिर्भिसिद्धिवृद्धिसमन्वितः रामोभि
रवमूर्तिश्चरामोविश्वस्वरूपताः २० रामाश्री

कामभूतात्मा रामो दिव्यमलाव्रतः रामो नि
र्वाणावर्तीश्वनिर्वाणार्थःप्रबोधकः ११ रामः
श्रीसर्वनैमित्य रामो नित्यो थवो थवः रामो दि
व्यमयो रामयो रामो पातालनायकः १२ रामो ब्र
ह्मांडमध्यस्थो योगो ब्रह्मताहितेरतः रामो हितो
यासंयमो निवासी गुह्यनोगुरुः १३ रामो निष्कृ
ष्टरूपात्मा निष्कृतानां भयंकरः रामो भीष्टम
यो रामो देवारिभयवर्द्धनः १४ रामानंदगा
महिम्नो रामो भार्यारतिप्रियः रामा कालिङ्ग
लाचारो रामो वारशत्रोर्वरः १५ राघिमप्रियः
करो रमो राघिमद्दीक्षिकरःश्रमान् रामसंत्वा
त्वविश्वात्मा रामारामानेत्रभानन १६ रामासा
रो रामहाजित्रामी रामो विरामदः रामसेवा

रा० पं ३८

राजनीतिरजितेशगतिदःखदः २७ राजिकाभी
जनाशको राजिकाकंथसल्लकी राजिकाविज
येधीरो राजिकाशाकभोजन २८ राजिकामेघ
हर्तीच राजिकानियकोनकः राजिकादासमं
दैसोरामचंद्रोदयानिधिः २९ राजिकादक्षीना
चीनो राजिकापालग्रुवतः राजिकाभंजकोभी
मो राजिकाभावसेवकः ३० राजिकाव्रतदीमा
गो राजिकाभामपवर्द्धनः राजिकाजलवियाच
रामचंद्रो महेश्वरः ३१ राजिकालंभनोत्सवी
राजिकाभक्तिरसिता राजिकाशुखवीर्यवा
राजिकाशक्तिसंग्रहः ३२ राजिकासंयसंपा
वराजिकाचंदनोदितः राजिकाविश्वविश्वाच
राजिकाशिर्विनाशनः ३३ राजिकाउच्छाशुच्छा

वरामंचंद्रसदाप्रियः राजिकासर्वेवरपाचरा

जिकाभीतिभंजनः ४४ राजिकासौम्यसौम्या॥

वराजिकादुष्टविद्रनः राजिकाहारकर्मीचरा

जिकाउग्राविग्रहः ४५ राजिकापवित्रिपत्राचमः

ह्राराज्ञोडंवरः राजिकानीलवेशाचराजिका

वासुकीपदः ४६ राजिकामोदिनोदेवोदेवदे

वोदरीश्वरः रामनामपरोमंत्रो रामनामप

रक्रियः ४७ रामनामपरोजप्यो रामनामपा

रायणः रामनामपरंसारं रामोलक्ष्मीसमा

श्रितः ४८ रामाश्रमयकर्त्ताचरामोश्रीतिविवा

नाशनः रामोज्वलेचीनरिवेरामोमोदवरो

दक्षकृत् ४९ रामाश्वभानिकर्माणिरामोध्यक्ष

भवाशानः रामोमनोभवेदेवोरामोमयज्ञ

रा॰
स॰
५५

मन्मथः ५१ रामो दामोदरः श्रीमौ हृषीकेशो
महाबलः रामो माधवसखीऽग्रः श्रीदाशरथज
नाहनः ५२ रामो हैमावि सर्वज्ञो नीललोहित
लोचनः रामो महाविश्वरूपो रामः श्रीविश्वरांत
कः ५३ रामो स्वभूहृषीकेशो ईश्वरः कल्मषा
पहः रामो पीताम्बरणामः सर्वाराधनैदवर्ध
नः ५४ रामो मातात्मनधंसीको मकेशास्व
रूपहन् रामो सर्वक्षविक्रांतनशांतो विश्वस
शासनः रामो पाक्केमहासेनो निःजानंदो म
हाश्रजः रामो हरः स्मरो भर्गः सर्वदाधर्मवर्द्ध
नः ५९ रामो स्वयंवीतिहोत्रो रामः साक्षाद्धने
जयः रामो क्रमपात्रेतार्थ रामः पिंगलपाटलः ५०
रामस्वयंभूरश्रेष्ठो रामपवलिलोचनः रामो

एव महावीर्यो रामो दिव्यास्त्रविद्वेनः रामा
एव नित्यनित्यंतुहिंह्रियमनामयं रामएव
महात्मासौ राम एव महाबलं ८९ रामएव
निर्ज्जंब्रह्म राम एव महातपः राम एव मा
हाहंसो रामात्मलोचरो नरः ९० रामो नि
त्यनिराकारो रामो भरतपूर्वकः रामस्त्रै
लोक्यमध्यस्थो रामस्त्वमवसंवेदः ९१ राम
ऊर्मारहूपात्मा रामापाषंडभंजनः रामा
मिथ्याविनाशीचं रामः सत्यप्रवर्तकः ९२
रामो विश्वासवासी च सत्यवासी सहस्तदः
रामः सर्वगृहस्थ रामो भक्तानामसनेप्सदः ९३
रामाप्रभाकरो रेवेषुडस्थितार्थप्रदर्शकः
रामस्त्रलोकभूभारहारतो मयभंजनः ९४

रा॰
पे
धं॰

40

रामःप्राणोऽपानश्च रामोदानसमानकः
रामोरामश्चकालकलो देवदेवो रमेश्वरः ९५
रामो धनंजयः सव्यो रामः पंचजनाह्वयः रा
मःकृष्णस्यकृतात्मा वै रामः कृष्णसखःप्रियः ९६
रामो नलनिहन्ता च रामो दिव्यास्त्रदायकः रा
मो दिव्यांगनाभोगी रामो ज्ञानवतां वरः ९७ रा
मो निजपरो मूर्तिर्दानवाक्यनिरीश्वरः रामः
श्रीतलोकोनीशो महामनोबलवेचलः ९८
रामो वयमदासाति सहस्रजगदीश्वरः रामः
श्रीशकृष्णो हंसो हेचनोनरसुन्नमः ९९ रामो
वीरमतां श्रेष्ठो सर्वधर्मज्ञवेदितः रामोघ्रा
पांनिधि सैन्यो भगवान्धर्मसंभवः १०० रा
मोप्रमेयो कामूर्तीश्च भक्तानां शोकनाशनः

रामोमन्त्रस्वरूपात्मा सर्वसिद्धिप्रदोगिरः ११
रामोमहात्तवेपात्मा प्रत्रक्कलाप्रदोभवः
रामः सर्वोंगमानंदी मित्पालक्ष्मीविलासदः १२
ॐ नमो नमः इतीदं कथितं देवि राममनामस
हस्रकं गोपनीयं प्रयत्नेन पठनीयं परात्प
रम् १३ नदेयं कस्य देवेषि नावाच्यं कस्यचि
त्प्रिये येये प्रयोगासंते श्रुतैस्तैर्यत्साध्यते
फलम् १४ तत्सर्वं विद्यानितिश्चं रामानाम
मैव कीर्तनात् रोगार्तो मुच्यते रोगाद्बद्धो
मुच्येत बंधनात् १५ भीतो भयान्मुच्येत
देवि सत्यं न संशयः स्त्रीहत्या बालघाती च
गोहत्याब्रह्मघातने १६ सर्वहत्यानयंयो
तिपरमात्मेश्च पावर्तित स्तोत्रिंवे रामनामभी

रा. व. ५१

तथा विश्वासघातकः ॥ ७७ ॥ पाठमात्रेण देवे
शि सर्वपापक्षयो भवेत् जीवघाती यातात्म
न्तो धर्मनिन्दपो नरः ७८ पठनात्सकलस्मात्र
ज्ये प्राप्नुयान्नात्र संशयः ग्रपोतिनामी योम्
क्षो ब्रालग्रयास्सहस्रनामी श्रीरामनामसहस्र
पठनान्मुक्तिमानकः जपेत्तिमैणनाइश्रोइ
सम्प्रहितिस्सर्वदा ८० एकाहन्नामदेयानि
सर्वपापप्रमुच्यते इतीदं रामसहस्रं दक्षा
वा यठेद्यदि ८१ सगच्छेत्सर्वलोकेवाउनी
वमिवांभसि भूतप्रेतपिशाचाश्चवेतालाश्चि
द्रुचेटका ८२ स्मरणाद्रवान्तिमायावायाभैरवस्य
गतसः श्रीरामनामग्रहणात्सत्यं यन्तेदिशो
दिशा ८३ ॐ श्रीं ह्रीं ऐं क्लीं नमः स्वाहा एवमष्टा

ह्रीं मंत्रजपेत्सहस्रं नामं नित्यं मोदयेत्सकले
जगत् ८४ यत्रयत्रजपेद्धीरो शुचिर्भूत्वैकमा
नसः तत्रतत्रजयोभूपानाञ्चकार्यविचार
णा ८५ पौर्णमास्याममावस्यां संक्रान्तौ ग्रह
णेऽपि एकादश्यां नवम्यां वा सावधानेन सा
धका ८६ पठेत्सहस्रनामाख्यं स्तोत्रं मोक्षसा
साधने मोहनं सर्वजीवानां भूयाद्धाधमसा
दनः ८७ एकावृत्त्या लभेल्लक्ष्मीं द्विरावृत्त्या जग
द्वशी त्रिरावृत्त्या पठेन्नित्यं षण्मासात्सिद्धिदो
भवेत् ८८ चतुर्वारं पठेन्नित्यं श्रुतवान्कीर्तिमा
न्भवेत् पंचवारं पठेन्नित्यं दिव्यकायो भवेन्न
रः ८९ षड्वारं यः पठेन्नित्यं सर्वसिद्धीश्वरो
भवेत् सप्तवारं पठेन्नित्यं वाचासिद्धिः प्रजाय

शा·
च
५२·

ते ५०· शुक्लवारे च पदे देवीखङ्गग्रामसन्निधौ
पकारशते भूमिदानाद्यो लिंतिक्षो यो लिनैर्हिय ५१
स्नात्वा द्वादशमं चेत्स्य दर्शने लभते फलं नलस्य
क्षम्ययोर्मध्ये शालिग्रामस्य सन्निधौ ५२ नित्यं
भक्त्याश्रयेद्विलिंब्रस्त्रक्तः सर्वपातकैः श्रीरामा
वरस्तुमेतस्य शीवं च विभीषणाम् ५३ ग्रेगादं
शेषवर्वनेव स्मरवापापैः प्रमुच्यते राजद्वारे
च संग्रामे नदीनदसमुद्रगे ५४ दुर्भिक्षे विग्रा
हे घोरे वमशाने चचक्षुखण्डे यत्र यत्र भयं प्रा
मं तत्र तत्र पठेस्फवम् ५५ विजयं सर्वमाप्नो
ति कुले मंगलं भवेत् सर्वं सर्वं पुनः सर्व
गोमध्यं पशुसन्निधौ ५६ नवभक्त्या मयाखं
तेनादेवेयमस्कारणचित इहलोके सर्वेसु

त्वापरेत्तुक्तिर्भविष्यति ॐ ऐं ह्रीः सौं सौं ह्रीः क्लीं
ह्रीं स्वाहा २७ इति श्रीब्रह्मयामले स्त्रीलिङ्गशं
मायां उमामहेश्वरसंवादे काराधिश्रीराम
सहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॐ श्रीरामाय नमः
श्रीकुमार उवाच ॐ कैं मैं ३ कैं स्तवेनेन तस्य
भगवान्भैरवस्य च केन प्रसन्नतां याति राघव
स्य उदारधीः निःक्रान्तः सर्वविघ्नानि मानवे
कविनोदं कृत कर्ता भोक्ता च देवतां च यथा
न भुमिवृक्षयः [illegible]युक्तस्य तोयस्य संदृश्नीयः
सुराखैः दि[illegible]सिद्ध्यां मनोहरम
नोजवं यस्या[illegible]विज्ञानमार्त्तेतात्तुरं नानमसोभ
मः विनयपूर्वेन समयस्तं मानसल्लकाथयस्वा
मे श्रीदेव्युवाच शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि रामस्य
४

रा॰ प॰ ५२

डुतकर्मतः स्तोत्रेनत्स्ववमंत्ररांचशंकरेणतनिरू
पितं पठत्वाचपठित्वाचधारयित्वास्वमस्त
के सर्वसिद्धिमवाप्नोति सर्वत्रविजयीनरः ६
देवैश्चपितृराचर्योत्युद्धकर्मविशारदः रामो
वाणिपतिर्भूत्वाचांते योतिपरांगतिं ॐअस्य
श्रीबालरामचंद्रस्तवराजस्तोत्रस्य वामदेव
ऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्रीबालरामचंद्रोदेव
ता चतुर्वर्गचतुष्कार्थेपाठेविनियोगः ॐनमो
स्तुतेभगवतेवासुदेवाय...ह्री नमः शांता
यकोलायरामचवाय... विजय... रामायविश्वा
नाथकेवलायभ...वयव ...नमजरूपाय
विश्वरूपायतेनमः केवलानुभवानंदरूपिण
णेविश्वधारिणे प्रज्ञात्मकमरूपायविश्वरूपा

यत्तेनमः १२ यमामताममसवामायनमःका

लकरायच वेदान्तवेद्यरूपायकालधीमा

यत्तेनमः १३ लोकहर्त्रेलोककर्त्रेनिर्गुणाय

रामने मारंगानयनाह्लाददायिनेविश्वा

मोहिने १४ कैसल्यासर्वांगेभायसनन्तीरया

मोदिनी पीत्वामृत्युरसोमारलितचेवला

हासिने १५ प्रंगालोमदमेवारविहारिभविलं

हिने निन्नेवाकिंकिनीनादैरदमन्तेपरिवर्त

ने १६ वल्लमंजीर[illegible]यमानुभ्यांकालसिंगते

पितंरेकाविद्[illegible]तोयेयवामसे १७ वह

दानंदक्षेदस्म[illegible]निरहाविनि परमाने

दसंदेहावलोआत्रनवाभ्रये १८ आत्मभिया

नजैर्दिमौकीडिनेवाहवंयमै वैजेहनिलयै

रा॰
प
४४

र्षिभिः सेवितोंऽद्रिदयायच ॥ पंचवर्षवयस्काय
हृदये बालरूपिणे ॥१५॥ शोभनामावदं वत्स स्तोत्रं च
परमाद्भुतम् ॥ यः पठेत्त्रिषु कालेषु यात्राकाले
विशेषतः सर्वसिद्धिमवाप्नोति यं जपेत् फ
लं लभेत् ॥२१॥ भूतप्रेतपिशाचादीडाकिनीयोगि
नीगणाः न बाध्यंते कदाचापि रामस्तोत्रं समा
श्रयेत् ॥२२॥ सर्वा स्वर्गागौख्यापि पठते समरः सदा
रोगानीखच्यते रोगाद्बद्धो मुच्येत बंधनात् ॥२३॥ व
त्सराज्ञायते भक्तिः पुत्र दे[illegible]मर्दने धारणा
कविनासिद्धिः लभ्यते [illegible] विन र[illegible] ख्यिना भुक्ति
मुक्तिप्रदो लोके सर्वत्र [illegible] भवेत् ॥२४॥ सर्वस
त्येवतः सत्यं कवित्वेषु जयमाप्नुयात् ॥२५॥ इति श्रीकमा
रते जननीपुत्रसंवादे रामस्तोत्रं पंचांगं संपूर्णं

